

Opdrachtgever:

Advenso bvba
Sandy Hullebus
Aartrijksesteenweg 9, 8490 Jabbeke

Titel:

Resultaten archeologisch vooronderzoek Gistelsteenweg 475, 8490 Jabbeke

Vergunningsnummer:

2013-288 en 2013-288(2)

Locatie:

Gistelsteenweg 475 te 8490 Jabbeke

Periode:

25 juli 2013

Versie:

Eindrapport

Auteur:

Frederik Roelens en Jan Huyghe

Veldmedewerkers:

Serge Van Liefferinge en Jurgen Vandewalle

Metaaldetectie:

Roland Decock

Raakvlak:

Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 44
F +32 [0]50 61 63 67
E info@raakvlak.be
www.raakvlak.be

1.	Inleiding	3
2.	Onderzoeksvragen	3
3.	Historische en archeologische situering	4
4.	Bodemkundige situering	5
5.	Veldwerk	5
5.1.	Methodologie	5
5.2.	Resultaten van het onderzoek	6
5.3.	De bodemopbouw	7
5.4.	Metaaldetectie	7
6.	Besluit	8
7.	Bibliografie	8
8.	Bijlage: grondplan	8

1. Inleiding

In het kader van de bouw van een handelspand en twee woningen langsheen de Gistelsteenweg 475 te Jabbeke in opdracht van Advenso BVBA, voerde Raakvlak (Intergemeentelijke dienst voor archeologie in Brugge en ommeland) een proefonderzoek uit op 25 juli 2013. Het onderzoek werd uitgevoerd door Frederik Roelens en Jan Huyghe

Figuur 1: Het projectgebied op de kadasterkaart. (bron: cadgisweb.)

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 0,1 hectare en is gelegen ten westen van de dorpskern van Jabbeke. Het terrein is nog onbebouwd en is kadastraal gekend als afdeling 1, sectie C, perceel 549I en 549W.

2. Onderzoeksvragen

Het doel van dit proefonderzoek is het vaststellen en het waarderen van eventuele bewoningssporen. De onderzoeksvragen die bij dit project gesteld worden zijn:

- Zijn er sporen aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen (goed, gebioturbeerd, ...)?

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

3. Historische en archeologische situering

Zowel uit de steentijd, de metaaltijden, de Romeinse periode als uit de middeleeuwen kwamen de laatste decennia talrijke archeologische vindplaatsen rond de dorpskern van Jabbeke aan het licht (Hillewaert & Hollevoet 2009, 13). Jabbeke is gelegen aan de Zandstraat, de weg die tijdens de Romeinse tijd Oudenburg met Brugge verbond. Het is aldus vanzelfsprekend dat heel wat vondsten in de Romeinse periode te dateren zijn. Het zijn sporen die in verband te brengen zijn met nederzettingskernen, een bijbehorend grafveldje en perceelsstructuren, maar ook met zogenaamde *off-site* fenomenen zoals geïsoleerde drinkpoelen, oude (land)wegtracés of andere relictten van het cultuurlandschap uit het Hoge Keizerrijk (2de en 3de eeuw na chr.) (Hillewaert & Hollevoet 2009: 14).

In de onmiddellijke omgeving van het projectgebied vermeldt de Centrale Archeologische Inventaris Romeins schervenmateriaal en een mogelijke waterput (CAI: 306486).

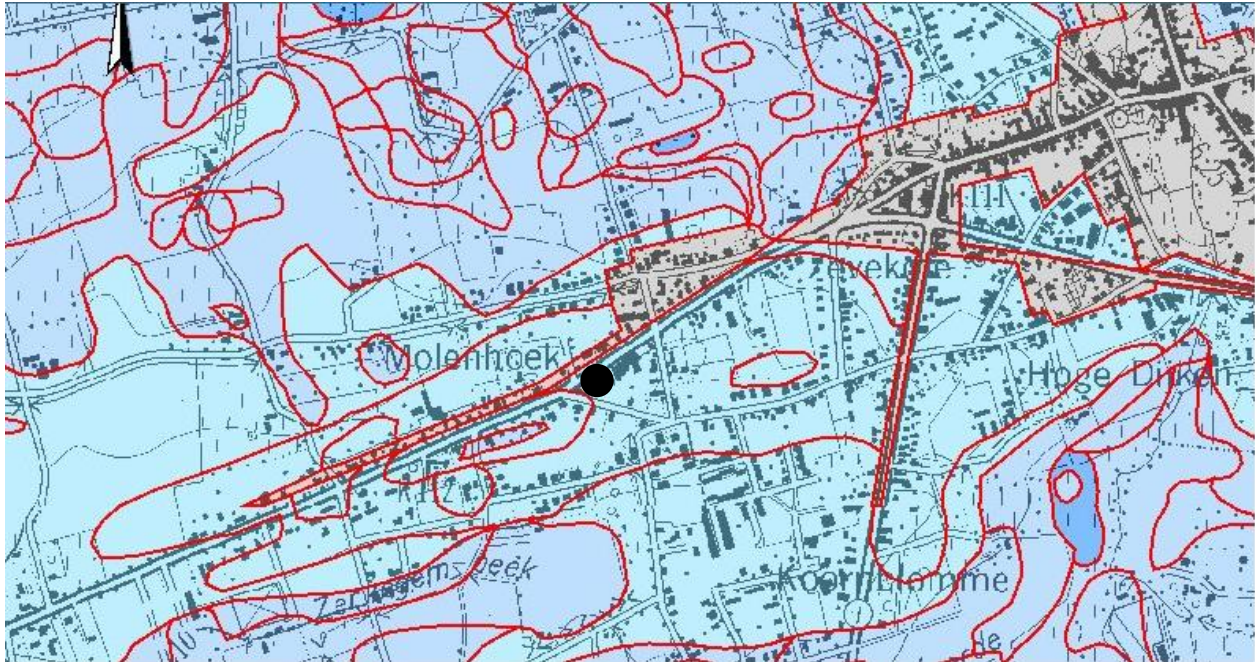

Figuur 1: Algemene lokalisering van het projectgebied in het rood. De zwarte driehoekjes geven een overzicht van de Romeinse vondsten in en rond de dorpskern van Jabbeke. (bron:Hillewaert & Hollevoet 2009).

4. Bodemkundige situering

Ter hoogte van het plangebied wordt op de bodemkaart van Vlaanderen het onderzoeksgebied aangeduid met de termen 'zeer droge zandbodem' (Zah) en 'matig natte zandbodem' (Zdh)¹. Deze gronden hebben een verbrokkelde humus en/of ijzer B - horizont (Postpodzolen).

Deze gronden zijn ongeschikt voor alles (Zah) en weinig tot matig geschikt voor akkerbouw en groententeelt (Zdh)².

Figuur 3: Bodemkaart ter hoogte van het plangebied. (Licht blauw: zeer droge zandbodem; blauw: matig natte zandbodem) (bron: www.agiv.be).

5. Veldwerk

5.1. Methodologie

Het veldwerk vond plaats op 25 juli 2013. Het team bestond uit twee archeologen, één arbeider en een kraanmachinist. Daarnaast werd het team gedurende een halve dag aangevuld met onze vaste metaaldetectorist, Roland Decock.

Er werden verspreid over het te onderzoeken perceel twee sleuven getrokken. De sleuven liggen haaks op de Gistelsteenweg met een lengte van circa 30 meter. Tijdens het onderzoek worden alle sporen en profielen geregistreerd, gefotografeerd en ingemeten met een totaalstation.

¹ [http:// Geo-Vlaanderen.GisVlaanderen.be/-Geo-Vlaanderen/Bodemkaart](http://Geo-Vlaanderen.GisVlaanderen.be/-Geo-Vlaanderen/Bodemkaart)

² <http://www.labsoilscience.ugent.be/legendebodemkaart.pdf>

Figuur 4a-b: Zicht op het onderzoeksgebied en het uitgraven van een proefsleuf.

5.2. Resultaten van het onderzoek

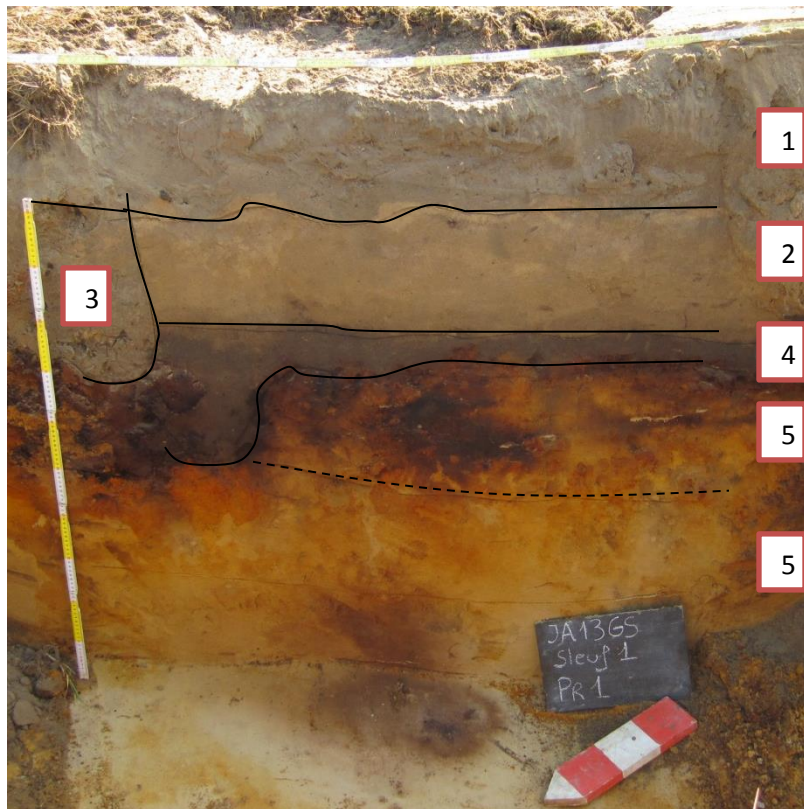
In de zuidelijke helft van sleuf 1 en sleuf 2 werden meerdere recente verstoringen aangetroffen. Het gaat om amorfe kuilen met brokjes asbest, industrieel vervaardigde baksteen en golfplaat. Het vlak in het noordelijke deel van beide sleuven wordt gekenmerkt door een verbrokkelde ijzeraanrijkhingshorizont. Ook hier werden geen archeologische sporen teruggevonden.

Figuur 5: Recente verstoringen in sleuf 1.

5.3. De bodemopbouw

In de profielen kon de te verwachten bodemopbouw vastgesteld worden, namelijk een postpodzol. Bovenaan bevindt zich de A-horizont of ploeglaag (1). Dit bruin pakket was ca. 20-25 cm dik. Daaronder bevindt zich een licht tot beigig grijs zandig pakket.(2) Deze laag wordt doorsneden door een kuiltje (3). Hieronder ligt een donker bruinig grijs zandig pakket, de aanrijkingshorizont (4). Enkel aan de linkerzijde is deze volledig gaaf. Aan de rechterzijde is deze vermengd met onderliggend materiaal (5). Op circa 75 cm diepte werd de C-horizont of moederbodem aangesneden. Deze bestaat uit Pleistoceen zand.

Figuur 6: Bodemprofiel in sleuf 1.

5.4. Metaaldetectie

Alle percelen en sleuven werden afgelopen door onze metaaldetector-expert Roland Decock met een XP Gold Maxx Power-toestel. Naast een aantal onherkenbare geroeste ijzeren voorwerpen werden enkel onbeduidende, recente voorwerpen teruggevonden: loden bikkels, fietsplaatjes, een gesp, etc. De enige vermeldenswaardige metaaldetectievondsten zijn enkele hulzen *9mm rimfire* munitie van de Italiaanse fabrikant Fiocchi Munizione. Het bewijs dat er in het recente verleden in deze omgeving nog gejaagd werd op klein wild.

Figuur 7: 9mm rimfire-munitie van Fiocchi: reclame (l) en teruggevonden hulzen (r).

6. **Besluit**

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem, bestaande uit het trekken van twee proefsleuven, leverde geen archeologische sporen op.

Op basis van deze resultaten raden wij geen vervolgonderzoek aan.

Wel willen wij u wijzen op het decreet op de bescherming van het archeologisch patrimonium van 30 juni 1993 (en latere wijzigingen en uitvoeringsbesluiten), wat o.a. aangifte van eventuele vondsten inhoudt, indien er tijdens de werken toch nog onverwachte vondsten zouden worden aangetroffen.

7. **Bibliografie**

Hillewaert, Bieke en Hollevoet, Yann (2009) *Vondsten uit het vuur. Romeins grafveld met nederzettingssporen aan de Hoge Dijken in Jabbeke*, uitgeverij Marc Van de Wiele Centrale Archeologische Inventaris, <http://cai.erfgoed.net>

<http://www.onderzoeksbalans.onroenderfgoed.be>

http://en.wikipedia.org/wiki/Fiocchi_Munizioni

<http://Geo-Vlaanderen.GisVlaanderen.be/-Geo-Vlaanderen/Bodemkaart>

<http://www.labsoilscience.ugent.be/legende bodemkaart.pdf>

8. **Bijlage: grondplan**

(op volgende pagina)

Datum	Weer	Activiteiten	Bieke	Jan	Stefan	Jari	Griet	Dieter	Frederik	Jurgen	Serge
25/07/2013	zonnig	aanleg sleuven 1 en 2. Dempen sleuven		1					1	1	1

Gistelsteenweg

SL 2

SL 1

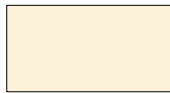
PR 1

PR 2

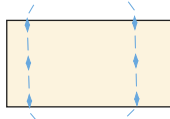
Legende

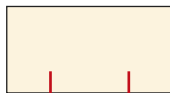
Onderzoeksgebied

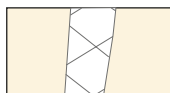
Proefsleuven

Kraancoupe

Profiel

Recente verstoringen

10 m

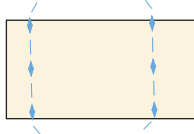
Legende

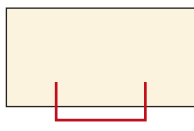
Onderzoeksgebied

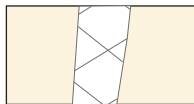
Proefsleuven

Kraancoupe

Profiel

Recente verstoringen

10 m